

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. Dissoluuntur argumenta contra dependentiam à posteriori materiæ à
forma substantiali superius statutam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

ctione materiæ, & perfectione formæ præcipue oritur, sicut è contrario, quod Deus naturaliter existere possit sine creaturis, ex perfectione Dei, & imperfectione creaturarum, proficiscitur: quò ergo magis in perfectione forma crescit, & materia decrescit, eo magis hæc sine illa esse poterit.

- 14 Censeo denique tertio, probabilius tamen esse, quod sit impossibilis materia prima, nullius formæ substantialis indiga, & absque omni potens naturaliter existere. Probatum primò, quia quantumvis materia prima in perfectione crescat, tamen ad perfectionem imperfectissimæ formæ substantialis fortasse devenire non potest: de quo infra tract. 4. Sed nulla forma substantialis materialis sine materia naturaliter existere potest: ergo neque è conuerso. Secundo, quia probabile est hoc, quod est materiam de facto existentem, existere non posse sine forma substantiali, haud oriri ex imperfectione materiæ, & perfectione formæ, qua materiam superat: quantumcumque igitur materia prima ab imperfectione recedat, & forma ad eam accedat, tamen materia in nullo rerum ordine, sine forma naturaliter, existere poterit: antecedens probatur, quia aliàs materia prima sine quantitate, vocatione, aut duratione naturaliter existere posset: siquidem ab iis, & aliis similibus formis accidentalibus, perfectione non superatur, sed potius longissimis interuallis eas superat.

C A P V T III.

Dissoluntur argumenta contra dependentiam à posteriori materia à forma substantiali, superius statutam.

- 15 Nimverò materiam primam, contra quam superius statuiimus, naturaliter existere posse sine omni forma substantiali, tuentur Gabriel in 2. dist. 12. quæst. 1. & 2. Marfilus etiam in 2. quæst. 9. art. 2. in idemque stando rationi videtur inclinare Arriaga disput. 2. physic. sect. 6. subf. 3. num. 1. & 9. Pro qua sententia, primum argumentum esse solet. Si materia prima naturaliter nequiret existere sine forma, certè absque ea supernaturaliter conseruata, peteret suam destructionem. Consequens est absurdum, ergo & illud ex quo sequitur. Consequentis absurditas est in aperto: quia materiæ primæ quantumlibet substantialiter informi melius est esse, quam non esse: quare suum esse, non verò destructionem appetet: quidni enim? siquidem vt omnes Philosophi vno quasi ore fatentur, natura semper id, quod ei melius est, appetit, & quod ei malum est, refugit.
- 16 Sequela verò argumenti probatur, quia conseruatio materiæ sine forma substantiali esset contra leges, & exigentiam naturæ: nihil autem est in rerum natura, quod destructionem materiæ postulare possit, nisi ipsa materia: sola igitur ipsa, in euentu, quo de loquimur, suam postulare destructionem. Minor proximè posita suadet, quia nihil exigere potest destructionem alterius à se distincti, nisi quod ei contrarium est; alias homo v.g. destructionem Angeli naturaliter postulare posset, quamvis ei propriè contrarius non sit: at nihil est in rerum natura distinctum à materia prima, quod ei contrarietur: contrarietas enim omnis est circa subiectum aliquod commune, vt experientia testatur: materia autem prima nullum habet subiectum, in quo recipiatur, sed potius ipsa est primum subiectum, quod cætera recipit.
- 17 Huic argumento respondent aliqui, materiam pri-

mam in primo instanti productionis suæ, sine forma substantiali, naturaliter existuram, eò quòd in illo instanti suam destructionem postulare non posset; nec mirum, quod non posset: is enim appetitus frustra esset, & nunquam posset satiari: quomodo namque materia, ex suppositione existentie suæ, in primo illo instanti carentie omnis formæ, tamen non existere posset aut destitui? Sicut ad satiandum destructionis appetitum oporteret. Cæterum in sequentibus instantibus materiam substantialiter informem naturaliter existere vel conseruari non posse censent, propterea quod tum ipsa materia, in primo instanti existens, destructionem suam interitumque pro sequentibus postulareret; ne videlicet, vt dictum est, quid tam vile, & deforme, in rebus existeret. Cæterum hæc solutio duo satis absurda admittit, nempe materiam in aliquo saltem instanti naturaliter sine forma existere; & alia ex parte eam innatè posse appetere suammet destructionem pro reliquis instantibus: & quidem prius horum capite præcedenti est à nobis abunde impugnatum: posterioris vero falsitas & ex perstrictis paulo supra, hoc ipso cap. satis constat, & ex dicendis infra vberius elucescet.

Alij secundo respondent, vniuersum postulatum esse destructionem materiæ, casu quo sine forma substantiali existeret: ne scilicet (vt iterum prædictum est) aliquid adeo vile & deforme existeret. Contra tamen primò sic arguo: melius esset vniuerso esse materiæ, quantumlibet substantialiter informis, quam eius non esse absolute sumptum: haud ergo postulare non esse materiæ, etiam si hanc substantialiter informem esse contingeret. Secundo argumentor: materia prima, vt vt forma substantiali careret, longè tamen perfectior esset, quam plura accidentia: horum autem destructionem vniuersum non postulat, sed potius eorum existentiam, & conseruationem: materiæ ergo substantialiter informis, à fortiori, destructionem non peteret. Tertio: vniuersum strictè non postulat, ne monstra, quantumvis deformia, in rerum vniuersitate existant, nec hæc miraculosa absolute sunt, sed quodammodo naturaliter producuntur. Similiter ergo materia prima substantialiter informis ratione suæ deformitatis ac fœditatis haud quaquam existeret, contra vniuersi huius exigentiam. Quarto: materia à Deo sine forma substantiali produci posset, vniuerso neutiquam producto, aut existente. At, eo in euentu, productio materiæ, substantialiter informis, haud esset iuxta aduersarios miraculosa & supernaturalis, propterea quod vniuersum materiæ destructionem postulare, siquidem nullum daretur vniuersum: productio ergo materiæ sine forma substantiali, tum esset omninò naturalis: quod tamen est absurdissimum, & ne authoribus solutionis placiturum.

Quidam alij tertio respondent, scientiam simplicis intelligentiæ, siue necessariam, qua Deus scit naturam vniuersi possibilem & materiæ primæ, etiam possibilem, postulare, ne producat in rerum natura materiam primam, casu quo per scientiam mediam videat, se habiturum esse decretum, de non producenda forma substantiali, si materiam sit producturus: cum ergo hæc scientia media necessariò comitaretur decretum productionis materiæ sine forma substantiali, inde est, vt tale decretum esset contra exigentiam diuinæ scientiæ necessariæ, atque adeò miraculosum: consequenter etiam ipsa materiæ existentia tum foret miraculosa, & supernaturalis. At reuera satis frivolum arbitror, in præsentem recurrere ad scientiam Dei: hæc enim rerum naturis accommodatur, nec aliud postulare potest, ad extra, vt aiunt, quam quod res ipsæ,

si existerent, postulare: at destructionem materiæ substantialiter informis, nec materia ipsa, nec vniuersum possent postulare: ergo nec eam scientia Dei postulare. Equidem nec ipsi scientiæ Dei, nec vniuerso, melius esset, non esse materiæ, quantumvis substantialiter informis, quam eius esse: cur ergo scientia Dei eius non esse peteret?

20 Ipse ergo aliter respondeo. In conseruatione materiæ, sine forma omni substantiali, duo sunt consideranda: alterum videlicet, materiam primam absolute existere: alterum verò, eam sine forma existere: quæ, velut continens, & contentum, distinguuntur: casu ergo quo existeret materia substantialiter informis, illud prius foret planè naturale ac neutiquam miraculosum, vt argumento conuincitur, cum nec materia ipsa, nec vniuersum, nec vlla eius pars, postulare posset materiæ destructionem, aut absolutam non existentiam: ceterum posterius prædictorum, eo in euentu, esset miraculosum, & contra leges & exigentiam totius naturæ; propterea quod tam materia, quam vniuersum, postulent, ac tunc postulerent, non existeret materia sine forma. Porro, cum bifariam fieri possit, vt earum altera existat diuinitus sine altera, nimirum vel per destructionem materiæ informis, vel per productionem formæ in illa; substantialemve eius formationem, sanè cum materia & vniuersum postulerent, non existeret materiæ sine forma, haud esset necesse, vt destructionem materiæ appeterent, sed sufficeret, vt solam productionem formæ in materia præexistenti, huiusve formationem substantialem. Itaque, in hypothesi nostræ disputationis, nec existentia materiæ secundum se esset miraculosa, nec carentia formæ etiam secundum se cum miraculo esset coniuncta, sed sola relatio, qua materia prima coexistet carentiæ omnis formæ; quod attentè considerandum est, ne in æquiuoco laboremus.

21 Et quidem, si quid argumentum factum probaret; & accidentia Eucharistica, naturaliter ac sine miraculo, conseruari de facto, absque subiecto probaret: similiterque materiam resolutam in puncta, & absque vlla partium vnione; necnon eandem materiam sine quantitate, si fortè hæc ab ea distinguitur; ac animam sine potentia intellectiua, si supponantur distinctæ, conseruari naturaliter posse: atque vt semel dicam nihil diuinitus sine alio conseruari posse, quod non possit etiam naturaliter: nihil enim, sine alio diuinitus conseruatum, suam ob id destructionem postulare; nec aliud esset, quod eam posset postulare. Atque hæctenus primum argumentum, contra dependentiam à posteriori materiæ à forma substantiali, alteriusque eum altera connexionem naturalem.

22 Secundo contra eam opponi solent verba illa cap. primi Geneseos; *terra autem erat inanis & vacua*: quæ sanè materiam in prima mundi creatione substantialiter informem extitisse indicant: at talis non extitit miraculosè & supernaturaliter: quæ enim esset eius miraculi adeo anticipati conuenientia, aut necessitas? vel quorsum Deus naturam quamprimum creatam inuenteret, & contra eius leges ageret? tum igitur non nisi naturaliter extitit materia prima, sine omni forma substantiali.

23 Respondeo tamen, nomine terræ inanis & vacuæ, de qua Genes. cap. 1. intelligendum esse, non materiam terrestrem omni forma substantiali destitutam, sed terram ipsam, ex materia & propria forma substantiali compositam; sine eo tamen decore & ornatu, quo modo intuentium oculos & animos amœnat, vbi partim dehiscit in valles, partim tumescit in montes, partim apertos expatiatur in campos: vbi hinc

scaturit in fontes, illinc disseminatur in riuos, vbi floribus vernat, frondibus viret, gemmis intermicat, auro & metallis radiat, animantibus spirat, ac demum hominis coronatur imperio. Atque hoc pacto interpretantur eum locum Genes. Benedictus Pereira Cornel. à Lapide Molina, Caietan. & alij expostores & Theologi: Consonat etiam ea interpretatio versioni septuaginta, quæ loco illorum verborum, *terra autem erat inanis & vacua*, habet; *terra erat inuisibilis & incompressa*; necnon versioni Ionathæ Chaldaei, quæ talis est; *terra erat vacua hominibus & inuentis*. Negare non possum gentiles quosdam Philosophos verba illa Genes. de materia prima substantialiter informi, quam dixere chaos, intellexisse, imò ex prædictis verbis eos occasionem arripuisse, materiæ primæ adstruendæ: ita Clemens Alexandrin. lib. 5. Stromat. ibi; & aliqui dictio illa prophetica, *terra autem erat inuisibilis & incompressa*, præbuit eis (scilicet Philosophis gentium) occasionem materialis tradenda substantiæ. At neque me latet, hanc interpretationem Ethnicorum, & quorundam Christianorum, non tantum à nostro Cornelio, mitissimo alicui viro, improbabilem censerem, sed etiam à D. Basilio homil. 2. Hexamer. acerrimè sugillari in hunc modum; *Sed veritatis deprauatores non suam mentem accomodantes scriptura, sed ad suam voluntatem mentem scripturarum trahentes, ac peruerentes, materiam hisce verbis innui dicunt: iis scilicet, quæ ex Genes. adducta sunt: hæc est enim & inuisibilis, inquit, & inornata suapro natura: quippe, cum omni prorsus qualitate, suomet genio & conditione, atque ab omni penitus forma figuræ sit separata, quam opifex vniuersi sumptam per suam sapientiam informauit*. Hæctenus ille.

24 Tertiò opponi potest, contra nostram ac veriore sententiam, superius propositam. Materia prima nullam habet connexionem à parte rei, cum existentia formæ substantialis: nulla igitur forma tali existente poterit à parte rei naturaliter conseruari: adeoque à forma substantiali à posteriori non dependet. Antecedens argumenti suadetur: quia in primis, materia prima non habet connexionem cum existentia formæ substantialis determinatæ, cum sine quauis determinatè sumpta, possit soleatque existere: deinde neque connectitur etiam cum existentia formæ indeterminatæ, siue huius, vel illius, vagè sumptæ: nam existentia formæ indeterminatæ à parte rei, siue quod perinde est, dari in rebus ante operationem intellectus formam indeterminatam omnino repugnat: quidquid enim à parte rei existit, determinatum, & singulare esse debet; omnisque indeterminatio, non, nisi ab intellectu nostro, proficiscitur: materia ergo cum existentia formæ indeterminatæ, siue cum hac, vel illa forma indeterminatè existenti minimè connectitur: aliàs cum aliquo naturaliter impossibili naturaliter connecteretur, quod planè absurdum est.

25 Respondeo, aliquid à parte rei indeterminatè existere posse: quod nescio quo pacto Recentiores quidam Philosophi Præceptores diffiteantur: cum hæc propositio, *aliqua forma existit*, vera sit; ad veritatem autem eius oporteat, vt eius obiectum à parte rei detur: At eius obiectum est existentia indeterminata alicuius formæ: hæc igitur à parte rei existit. Atque adeo connexionem naturalem materiæ primæ poterit terminare. Ceterum nihil à parte rei merè indeterminatè existit, hoc est, quin aliquid inuoluat, quod sit determinatè existens; cum hæc propositio v. g. *aliquis homo existit*, pro aliquo homine determinatè supponere debeat, & respectu eius verificari.